

HÄNG MED OSS

Gläns lite extra på
bröllopsdagen

Vi flyttar ut vårt
vardagsrum

Superduon Linnskog &
Sandevärn spelar i Öja kyrka

Sommarens musik

När fotbollen blir superviktig
- bidra till sommarkampanjen

När livet leker,
glädjen och energin sprudlar,
gemenskapen och kärleken är stor.
När livet är svårt,
orken och lusten är bortblåst,
ensamheten och sorgen gör sig påmind.

Då finns vi här!

Foto: Pixabay

Oavsett vart i livet du står, vilka bekymmer du har eller situationen du befinner dig i kan du alltid vända dig till en präst. Vi finns här för samtal. Hos oss finns inga långa vänteköer och det kostar dig ingenting. På www.svenskakyrkan.se/eskilstuna finns alla kontaktuppgifter till präster i Eskilstuna pastorat.

JOURHAVANDE PRÄST

Jourhavande präst tar emot samtal alla dagar mellan kl. 21.00 och 06.00, även om du befinner dig utomlands. Du kan ringa om du är ledsen, rädd, orolig, eller känner dig ensam. Ring 112 och be att få bli kopplad till Jour-

havande präst. Den som svarar är präst inom Svenska kyrkan. Prästerna i jouren har absolut tystnadsplikt. Samtalet bandas inte och det som sägs stannar mellan er. Samtalet är gratis och syns inte på din telefonräkning. Väntetiden brukar vara ungefär fem minuter.

Du kan också nå Jourhavande präst om du befinner dig i utlandet. Telefonnummer är då +46-10 490 45 91. Öppet alla dagar kl. 21.00-06.00 (svensk tid). Notera att samtal från utlandet inte är gratis och syns på din telefonräkning.

Vi hälsar dig och sommaren välkommen till Eskilstuna

Sommaren är här när jag skriver det här till dig. Hoppas att den håller i sig och att både sol och regn får göra Guds skapelse sådär vacker som den ska vara en härlig svensk sommar. Eskilstuna med omnejd har mycket att erbjuda.

2018 är det första året då Västra Rekarne församling och Eskilstuna församling har blivit ett, tillsammans i ett pastorat och verksamheten tar inte paus när det blir sommar. Den går ner i en annan hastighet, men du som församlingsbo och som turist i Eskilstuna kan ändå kliva in i våra kyrkor och verksamheter.

Eskilstuna har en nästan tusenårig historia i att vara en kristen plats där Fors kyrka står i dag, S:t Eskil. Idag är Eskilstuna en mångkulturell stad med många religioner och församlingar. Vi i Svenska kyrkan vill öppna upp och berätta om vad vi har att erbjuda under sommaren.

I staden Eskilstuna kan du besöka gudstjänster och vårt diakonacentrum. Klosters och Fors kyrkor är också öppna på dagarna, besök Klosterkyrkogården inne i staden eller kyrkogårdarna runt kyrkorna på landet. I Västra Rekarne har du också möj-

lighet att besöka våra kyrkor, ta en kopp kaffe eller sätta dig ner för en stunds andakt eller gudstjänst.

Som du kan läsa längre fram i bladet är det en del aktiviteter, både högt och lågt, för barn unga och vuxna.

Du som medlem i Svenska kyrkan gör det möjligt för oss att ha kyrkorna öppna och bedriva verksamhet för barn och vuxna, som exempelvis inte har möjlighet att åka på semester. Du gör skillnad genom att vara medlem. Du är också med och stödjer barn och unga på flykt i världen genom Svenska kyrkan – Act Alliance, vi kan göra skillnad i världen.

Guds välsignelse och en härlig upplevelse i Eskilstuna och i våra församlingars gemenskap önskar jag dig.

Pax et Bonum

Johan Hedlund, kyrkoherde

Sommarens musik

MUSIK I SOMMARKVÄLL

20 juni kl. 19.00, Värhulta kapell

Kören Vänner sjunger om dagar och årstider, människoliv och tidsåldrar under ledning av Ann-Sofie Forslund.

27 juni kl. 19.00, Lista kyrka

Gruppen Samklang lyfter fram det svenska folkmusikarvet och gör det levande. Samklang består av Cornelia Broberg, Emelie Olsson, Sanna Vuorenmaa och Lars Wennerholm. Präst: Allan Forcado.

4 juli kl. 19.00 Lista kyrka

Göran Kunstbergs och Sara Almgren spelar låtar och visor från fyra sekel. Instrumenten är säckpipor, nyckelharpor, piano och gitarr. De utgår från folkmusik, men breddar också ut lite lätt i den klassiska musiken, med ett och annat modernt grepp till de gamla visorna, låtarna och instrumenten. Präst: Malin Lindström.

11 juli kl. 19.00 Västermo kyrka

Sanna Carlstedt uppträder med medmusikanten, tillika maken Göran Böving. Då de båda alltid älskat, och under flera år arbetat med, svensk vistradition blir det en kväll med betoning på just detta. Svensk visa, men med influenser av både folkmusik och skillingtryck.

18 juli kl. 19.00 Öja kyrka

”Svallande passioner”. En operakonsert med de vackraste kärleksduetterna ur den italienska och tyska operalitteraturen, med musik av både Puccini och Wagner. Tenoren John Haque och sopranen Tanja Soininen ledsagar publiken varligt genom kärlekens minfält och känslösvall. Alexander Nordwall, piano. Präst: Malin Lindström.

25 juli kl. 19.00, Gillberga kyrka

En musikalisk resa med superduon Linnskog & Sandevärn. På repertoaren finns alltifrån svensk visa till musik i folkton, soft jazz och en och annan överraskning. Kyrkporten öppnar kl. 16.15. Präst: Malin Lindström.

ORGELKONSERTER

ORGELAFTON - ORGELGODIS

Söndag 29 juli kl. 17.00, Fors kyrka.

Populär orgelmusik, från barock till nyskrivet. Richard McGovern, organist.

ORGELAFTON - GOTT OCH BLANDAT

Fredag 17 augusti kl. 16.00, Klosters kyrka

Orgelkonsert med Christopher Herrick.

Den världsberömda organisten gästar Klosters kyrka med ett makalöst program.

Superduon Linnskog & Sandevärn

I all anspråkslöshet har de valt att kalla sig *Superduon Linnskog & Sandevärn* – två musikanter med ett långt liv av musikutövning i bagaget. För ett par år sedan började de musicera tillsammans och har spelat på ett stort antal föreningsmöten, i kyrkor och på evenemang av andra slag. Inför sommarens musikkvällar i Mälardalens kyrkor har de utformat ett musikprogram som erbjuder en stunds avkoppling, som också manar till eftertanke. Svensk visa, musik i folkton, soft jazz samt en och annan överraskning sammanfattar programinnehållet.

Leif Linnskog (till vänster) var under 1970-talet en av de drivande medlemmarna i dansbandet Eldorados från Eskilstuna. Under en tioårsperiod turnerade de över hela landet och som sommaren 1974 låg etta på svensktoppen med låten "I min lilla värld av blommor". Därefter har han genom åren spelat i olika lokala konstellationer, oftast med jazzanknytning. De senaste fem åren har han under ett antal sommarkvällar lett evenemangsserien "Kvällskvitter med Allsång" vid Rademachersmedjorna i Eskilstuna. Leif skriver skivrecensioner för jazztidningen Orkesterjournalen och frilansar även som musikrecensent i Eskilstuna-Kuriren.

Gunnar Sandevärn (till höger) har arbetat som musiklärare i trettio år och var under perioden 1970 - 79 medlem i Ingmar Nordströms orkester från Växjö, vilket resulterade i sju guldskivor och flertalet svensktoppsplaceringar. Han har ackompanjerat många kända artister, bland dem Cornelis, Hasse & Tage, Towa Carson, och Östen Warnerbring. Redan under 1950- och 60-talen var han en välkänd orkestermusiker hemma i Eskilstuna, verksam i såväl storband som mindre grupper och spelade under några år tillsammans med Anni-Frid Lyngstad. Gunnar har skrivit ett stort antal låtar. Mest välkända är kanske texterna "Göta kanal" och "Krylbo central".

VILL DU SJUNGA I KÖR? VI HAR ETT STORT URVAL.

Läs mer om körerna på
www.svenskakyrkan.se/eskilstuna/musik

VUXENKÖRER

Confettikören
Fors Sacrales
Fors Prandium
Eskilstuna Oratoriekör
Kirkon Kaiku
Klosters kyrkokör
Rekarne röster
S:t Pauli kyrkokör
Tomas Gospel

BARNKÖRER

Klosters sångänglar
Vox Angelica
Lapsikuoro/Barnkör på finska
Minisången
S:t Pauli barnkör
Andedraget
Spirit
Rekarne små röster

Häng med oss i sommar!

Många av besökarna på Diakonicenter i Eskilstuna är stamgäster, tack vare fantastisk personal och trevlig gemenskap. Nu satsar Diakonicenter på Sommarcafé för att ännu fler ska upptäcka värmen och gemenskapen i Fors församlingshem.

Inför sommaren 2018 görs nu en satsning på att dels fånga upp befintliga besökare men också att få fler att upptäcka Diakonicenter. Under perioden 11 juni till 24 augusti kommer man istället för grötfrukost välkomna gamla som nya besökare till Sommarcafé.

- Då vi har underbara Rosengården i anslutning till församlingshemmet, tycker vi att den ska användas. Och vad passar då bättre än ett Sommarcafé? I Rosengården har vi närhet till den otroligt vackra Fors kyrka samt möjligheten att fånga in nya gäster, daglediga eller semesterfirare som utforskar Eskilstuna, säger Anne Sallmén, församlingsassistent på Diakonicenter Eskilstuna pastorat.

Utöver verksamheten i Sommarcafé-et kommer onsdagarna under sommaren att vara vikta för olika aktiviteter som styrs lite av väder och vind. Det kan handla om alltifrån utflykter till minigolf eller fiske.

Som ett led i en pågående satsning på den diakonala verksamheten tog man så att säga "hem den" i december 2017. Då flyttade man ifrån de lokaler som man tidigare delade med Eskilstuna stadsmission och nyinvigde Diakonicenter i Fors församlingshem. Utöver att flytten låg i linje med satsningen på den diakonala verksamheten, blev det också ett bra tillfälle att i högre utsträckning utnyttja de befintliga lokalerna i församlingshemmet. Till Diakonicenter kommer det dagligen ett femtiotal besökare utspjutt under dagen. Och varje morgon träffas ett litet gäng för att äta gröt, smörgås och dricka kaffe. Och så klart – prata.

Utöver grötfrukosten som står framdukad från 07.30 varje vardag,

sjuder lokalerna av liv. Det hålls mandalamålning, pysselverkstad, filmkvällar, samtalsgrupper, soppa och sång med mera. Samtidigt som det arbetas med de pågående verksamheterna finns det ständigt planer på nya verksamheter för att behålla de befintliga besökarna och fånga upp nya.

- Under en månad kan vi, beroende på vilka aktiviteter vi har, ha upp emot 1300 besökare. Flytten till Fors församlingshem gjorde också att vi hade möjlighet att starta upp fler grupper. Vi tittar också hela tiden på vilka nya verksamheter vi skulle kunna starta upp och genom det välkomna fler in i vår gemenskap och värme, säger Anne.

- Vi hoppas på en fin sommar med mycket värme, gemenskap och kärlek med en massa underbara människor samt att fler hittar till oss. Hos oss är alla lika välkomna, alla är lika värda, säger Anne.

Ditt andra vardagsrum

Fors församlingshem, Rosengården

Datum: 11 juni-24 augusti

Tid: 09.00-14.00, onsdagar 09.00-16.00

Med start måndag 11 juni är alla välkomna till Sommarcafé då vi flyttar ut i Rosengården. Varje veckodag är du välkommen till oss för värme och gemenskap. På onsdagar har vi olika aktiviteter beroende på väder och vind. Under sommarcafé-perioden serveras ingen grötfrukost.

Kaffe på plattan

S:t Andreas kyrka

Datum: Torsdagar 14 juni-23 augusti

Tid: 13.30-15.30.

Kaffeservering och samtal på altanen.

Vid dåligt väder träffas vi inomhus.

Kesäkahvila

Klosterin seurakuntakodilla

Tervetuloa nauttimaan Ruotsin kesästä viiniköynnösten varjossa! Hartaus, yhteislaulua, mukavaa yhdessäoloa ja pientä ohjelmaa kahvituksen lomassa! Sateen sattuessa kokoonnumme sisätiloissa. (Käynti terassille suoraan ulkokautta srk-kodin takaa). Avoinna torstaisin: 14.6, 21.6, 28.6, 16.8 ja 23.8.18 klo 13.00 – 14.30.

Sommarcafé på finska

Klosters församlingshem

Datum: 14 juni, 21 juni, 28 juni, 16 augusti och 23 augusti

Tid: 13.00 – 14.30.

Njut av den svenska sommaren under vinrankorna!

Andakt, allsång, trevlig samvaro och fika. Vid regn är vi inomhus.

Café -under taket

S:t Pauli kyrka

Datum: Onsdagar 20 juni- 22 augusti

Tid: 13.00-15.30

Välkomna till en stunds gemenskap över en kopp kaffe.

I samarbete med Sensus.

Kontaktperson: Anna Fagerberg, 016-40 33 677.

Grillkvällar

S:t Andreas kyrka

Datum: 14 juni, 21 juni, 5 juli och 12 juli.

Tid: 18.00 – 21.00

Under sommaren välkomnar vi ungdomar och unga vuxna till våra grillkvällar. Vi fixar grillen och tillbehören, du tar med dig det du vill grilla.

Kontaktperson: Ann-Charlott Ståhlberg, 016-40 33 674 eller Pia Wikström 016-40 33 668.

Öppna dörrar

Altanen, Klosters församlingshem (ingång baksidan)

Datum: 12 juni, 19 juni, 26 juni, 3 juli och 10 juli

Tid: 10.00-12.00

Vi njuter av den svenska sommaren under vinrankorna med att sjunga allsång, fika och trivas tillsammans! Vid regn flyttar vi inomhus. Ta med egen matlåda om du vill äta en gemensam lunch.

Sommarporten - en mötesplats för integration

Tomaskyrkan

I sommar står sommarporten öppen för dig som vill träffa andra människor. Det kommer att finnas möjlighet till kreativitet, närhet till naturen, utflykter och sommarfester. I samarbete med Sensus.

12 juni	Café 13.00-16.00
19 juni	Midsommarfest 13.00-18.00
26 juni	Utflykt till Hornudden 13.00 -18.00
	Föranmälan till Ann-Charlott Ståhlberg
3 juli	Café 13.00-16.00
	Föranmälan till Marie Andersson
10 juli	Café 13.00-16.00
17 juli	Utflykt till Kungsberg Gård 13.00-18.00
	Föranmälan till Anna Fagerberg
24 juli	Café 13.00-16.00
31 juli	Café 13.00-16.00
7 augusti	Grillfest 13.00-18.00
14 augusti	Utflykt till Sundbyholm 13.00-18.00
	Föranmälan till Marie Andersson
21 augusti	Kräftskiva 13-18

Kontaktpersoner: Anna Fagerberg 016-40 33 677, Marie Andersson 016-40 33 689, Ann-Charlott Ståhlberg 016-40 33 674.

Hemestra med oss – semestra på hemmaplan

PÅ UTFLYKT MED BARNEN

Under sommaren tar Kyrkans öppna förskola sommarlov. Det innebär färre öppettider i Tomaskyrkan, istället träffas vi i Rothoffsparken.

BARNENS SOMMARKYRKA i Tomaskyrkan kl. 17.00. Kyrkkaffe från kl. 16.30.

Datum: 17 juni, 1 juli, 15 juli, 29 juli, 12 aug och 26 aug.

ÖPPNA FÖRSKOLAN i Tomaskyrkan kl. 09.00–12.00, med sångstund kl. 10.00.

Datum: 12 juni, 14 juni, 19 juni, 26 juni, 3 juli, 14 aug, 21 aug och 23 aug.

Öppna förskolan har helgöppet kl. 15.30–17.00. Datum: 17 juni, 1 juli, 15 juli, 29 juli, 12 aug och 26 aug.

ROTHOFFSPARKEN kl. 10.00–13.00, med sångstund kl. 10.30.

Datum: 11 juni, 18 juni, 25 juni, 2 juli, 23 juli, 30 juli, 6 aug, 13 aug och 20 aug.

TIPS!

Gå med i gruppen ["Kyrkans öppna förskolor i Eskilstuna pastorat"](#) för senaste information från pastoratets öppna förskolor!

MIDSOMMARFIRANDE

Torsdag 21 juni

Midsommarfirande med Kyrkans öppna förskolor i
Rinmansparken kl. 10.00–13.00, sång och dans kl. 10.30

Fredag 22 juni. kl 15.00.

Midsommarfirande på finska med andakt, korvgrillning
och knytka i Klosters församlingshem. Vi bjuder på
korv och kaffe/te. Du tar med dig något du vill bjuda på
till det gemensamma buffébordet.

Juhannusaaton hartaus ja nyttikestit 22.6. alkaen klo
15.00, Klosterin seurakuntakodilla.

Tule viettämään kanssamme juhannusaattoja. Hartaus,
makkaranpaistoa ja nyttikestit. Tarjoamme makkarat,
sekä kahvia/teetä. Sinä voit tuoda yhteiseen pöytään
suolaista tai makeaa oman mielesi mukaan.

Yhteislaulua, musiikkia ja pientä ohjelmaa.

AVVIKANDE ÖPPETTIDER

FORS KYRKA

Öppet dagligen, vecka 26–34
Kl. 9:00–16:00

KLOSTERS KYRKA

Öppet dagligen, vecka 26–34
Kl. 10:00–17:30

Våra andra kyrkor har öppet vid verksamhet.
Se särskilda öppettider för sommarkyrkor på
sidan 10.

Med reservation för ändringar.

Fotbollen med många mål

Under en rebellattack, som dödade båda hennes föräldrar, tvingades Bella fly och hamnade i ett flyktingläger. Akelo är tjejen som snyggt plockar ner bollen med bröstet och passar upp till en av sina medspelare. Båda två bor i samma flyktingläger i Kakuma, Kenya.

- En tjej ska inte lyfta på benen. Har du inte tvätt och städ att sköta!? Jag säger att vi är många systrar, vi delar på sysslorna. Jag brukar svara dem att jag har en solcellslampa så jag gör mina läxor på kvällarna, jag har tid att spela fotboll en timme efter skolan, berättar Akelo.

Akelo 18 år, är född i flyktinglägret Kakuma, Kenya. Akelo och hennes familj har inget att återvända till i mammans hemland Sydsudan. Familjens chanser att få uppehållstillstånd i något annat land är minimal. Inte heller har de tillstånd att vistas utanför lägets gränser. Akelos stora chans att någonsin komma ut ur flyktinglägret är en karriär inom fotbollen. Hon drömmer inte om att skaffa sig en partner eller en familj, allt hon vill är att få spela fotboll. Hon spelar för sitt liv och sin framtid. Akelo älskar att spela fotboll, det ger henne motivation och mening i tillvaron.

Flickor som flytt från krig lever under ständig stress. Sexuella övergrepp används som ett krigsvapen av rebeller och militära grupper och många av flickorna har varit med om hemska övergrepp. Hemmiljön är inte heller en helt trygg plats, våld och våldtäkt kan ske både inom familjer, av grannar och av gäng som driver runt i flyktinglägret.

- För dom här tjejerna, det jag hoppas på, är att de lär sig meningen med sport och att de sen får vara med i aktiviteterna. Då kommer dom känna betydelsen efter att ha provat”, berättar Bella.

Bella är 32 år och också hon bor i Kakuma. Här jobbar hon som coach för tjejlag inom fotboll och basket. Hon är anställd för att mobilisera tjejerna. Hon stöttar och motiverar dem att våga satsa på sin talang och inte gömma sig i hemmet. En stor del av arbetet handlar om att motverka fördomar. I vissa kulturer är det inte accepterat för tjejer att ha idrottskläder och det är svårt att spela fotboll i täckande klänning. Att tjejer ska vistas utanför hemmet och delta i aktiviteter i samhället är också mycket utmanande för vissa kulturer, där kvinnorollen är begränsad till att sköta hemmet och fostra barnen. Bella pratar med föräldrarna och övertygar dem om att sport är bra för deras döttrar. Tjejerna kallar henne för Mama Sport och hon har vunnit många människors förtroende i Kakuma.

Svenska kyrkans internationella arbete stödjer fritidsaktiviteter för tjejer och killar i flyktingläger världen om. Genom att samarbeta i exempelvis ett fotbollslag lär de känna varandra, vilket motverkar konflikter och skapar en tryggare tillvaro utan våld.

Text: Susanna Olivin (redigerad)
Foto: Jesper Wahlström

Kristina Nilsson och Birgitta Homqvist önskar välkommen till sommarkyrkan, som invigs under friluftsgudstjänsten utanför Lista kyrka 24 juni kl. 14. Foto: Erik Graver

Sommarkyrka i Västra Rekarne – en succé

Sugen på hembakat och kanske lite föda för själen? Den 24 juni kl. 14.00 invigs Västra Rekarne's första Sommarkyrka med en friluftsgudstjänst utanför Lista kyrka. Under juni och juli turas sedan Västra Rekarne församlings fyra kyrkor om att hålla öppet.

Fjölårets Sommarkyrka (vägkyrka) blev en succé. Ungefär 400 personer kom till andakterna samt serverades fika. Många av de besökande kom ifrån Eskilstuna.

- Vi har många som ställer upp med jättegott hembakat kaffebröd, säger Kristina Nilsson.

Kristina Nilsson och kollegan Birgitta Holmqvist är två av de många kyrkvårdar som gör caféet i Sommarkyrkan möjligt. Förutom gott fika blir det naturligtvis också lekmanaledda andakter varje dag.

Utöver sommarkyrkorna går Musik i sommarkväll som en röd tråd genom sommaren. Varje onsdag bjuds på en musikalisk upplevelse. Några av höjdpunkterna är kören Vänner som har konsert i Värhulta kapell den 20 juni. Veckan efter sjunger Samklang "En livsresa i folkton" i Lista kyrka. I Öja kyrka 18 juli klockan 19.00 sjunger tenoren John Hague och sopranen Tanja Soininen "Svallande passioner".

ÖPPETTIDER

LISTA KYRKA

24 juni – 7 juli 13:00
Invigning 24 juni 14:00.

VÄSTERMO KYRKA

8 – 14 juli 13:00
Invigning 8 juli 10:00.

ÖJA KYRKA

15 – 21 juli 13:00
Invigning 15 juli 14:00

GILLBERGA KYRKA

22 – 28 juli 13:00
Invigning 22 juli 14:00

Fyra fantastiska utflykter

Eftersom sommarkyrkan flyttar runt mellan Västra Rekarnes kyrkor, finns det inte mindre än fyra olika utflyktsmål i församlingen. Varje kyrka har sina särigheter som är värt att uppleva.

Lista kyrka är från 1100-talet. En dopfunt av sandsten med repstavsvulst är kyrkans äldsta inventarium. Sydportalens medeltida dörr med smidda järnbeslag har varit på villovägar i ca 100 år men finns nu åter på plats i kyrkan. Den fristående klockstapeln daterad 1784 är placerad väster om kyrkan.

Gillberga kyrka är ursprungligen från 1100-talet. Under mitten av 1800-talet omformades hela kyrkobyggnaden genom att förses med trappgavlar, som är ganska unikt i mellansverige.

Västermo kyrkas äldsta delar är från 1100-talet. Den fristående klockstapeln invigdes 1914. Västermo kyrka var stängd ca 6 år för grundlig renovering så nu möts besökarna av en fin, ljus och skinande ren kyrka.

Öja kyrka: Den gamla kyrkan revs 1847 och det som bevarades var Sparreska gravkoret från 1747 där tre kalkstenssarkofager förvaras. En medeltida träskulptur är bevarad från gamla kyrkan, en Pieta, dvs Maria med den döde Jesus.

Foto: Eskilstuna pastorat

Hitta till våra sommarkyrkor

LISTA KYRKA

Lista kyrka, 635 14 Eskilstuna

ÖJA KYRKA

Öja kyrka, 64040 Stora Sundby

GILLBERGA KYRKA

Gillberga kyrka, Skricksta, 635 13, Eskilstuna

VÄSTERMO KYRKA

Västermo kyrka, 640 40 Eskilstuna

DÖTRIST ELLER DÖDSKUL? UTFORSKA VÅRA KYRKOGRÅRDAR

Under tidig medeltid anlades Sveriges första kristna begravningsplatser. Då byggdes kyrkorna med en tillhörande kyrkogård som delades in efter byarna i socknen. Traditionen i sig överlevde till modern tid men då i form av familjegravar. Kyrkogårdarna var då inte enbart en begravningsplats utan även en samlingsplats för handeln.

Den medeltida kyrkogården var gräsbevuxen och utan planteringar. Under en period hade klockarna som löneförmån att djuren fick beta på kyrkogårdarna. Men det var något som Gustav Vasa ville stätta stopp för. Så han sände ut ett förmaningsbrev och påtalade att gravplatserna inte fick förorenas av djur och att gravarna skulle hållas och bevaras på ett kristligt sätt. Men det var det inte många som brydde sig om. Speciellt inte klockarna som var ovilliga att ge upp sin förmån.

I äldre kyrkor är ofta kungar och höga del begrävda. Men som en del av utvecklingen under upplysningstiden, kom det från kungligt håll ett förbud mot fortsatt försäljning av gravar inne i kyrkorna. Hygienaspekten hade blivit viktig och kyrkornas ohygieniska miljö behövde förändras. Under slutet av 1700-talet skedde också en stor befolkningsökning vilket ställde större krav på begravningsplatser än tidigare. För att undvika alltför ohälsosamma miljöer i stadens centrum, blev det då allt vanligare att anlägga nya kyrkogårdar utanför staden.

Från att kyrkogårdarna hade agerat alltifrån betesmark till handelsplats, fick kyrkogårdskonsten sitt genombrott under 1800-talets början. Nu behövde man ha ritningar för uppförandet av nya kyrkogårdar, där trädplantering och inhägnader strikt reglerades. I samband med det förändrades också utformningen av dessa kyrkogårdar. Nu blev det vanligt med plansystem, gångar och kvartersindelningar. Även gravkonsten utvecklades under denna tid och nya konststilar växte fram så som stenhuggeri samt kedjor, staket och gjutna järnkors

De mest framträdande platserna på en kyrkogård är dem i öster och i söder och de såldes oftast som familjegravar till det övre samhällsskiktet. Under slutet av 1800-talet mjukades det tidigare strikta sättet att anlägga kyrkogårdar upp. Nu var det grönska, promenadstråk och friare planteringar som gällde. Vid sekelskiftet utvecklades, parallellt med kyrkogårdsparken, också skogskyrkogården som till sin karaktär var mer fri och oregelbunden.

Under mellankrigstiden slog den industriella tillverkning igenom när det gäller gravvårdar av sten, medan efterkrigstiden kännetecknas av en accelererande massproduktion av gravvårdar och strängare utformningsbestämmelser. Kyrkogårdar som utvidgades fick ofta regelbundna gångsystem och rätta gravrader avdelade av häckar. Under senare halvan av 1900-talet har även minneslundar uppstått, där endast urnor gravsätts.

Lär känna din stad

Om du vill lära känna din stad gör ett besök på en kyrkogård. Klosterkyrkogården är belägen där det gamla Johanniterklostret en gång låg. Kyrkogården invigdes år 1834 och ersatte begravningsplatsen vid Fors kyrka. Inom kyrkogården finns cirka 260 kistgravar och 4 300 urngravar. Församlingarnas första krematorium låg på Klosterkyrkogården och togs i bruk 1934. Krematoriet revs 1970 och fyra år senare invigdes en minneslund på den plats där krematoriet hade legat. I minneslunden har cirka 3000 askor gravsatts.

HITTA HIT

Uttermarksgatan 3,
633 41 Eskilstuna

Text: Victoria Holmgren
Källa: svenskakyrkan.se
Foto: Victoria Holmgren

Sven August Hallström (1802–1881), borgmästare och hans maka **Albertina Elisabeth Amanda Dybeck** (1813 – 1870) Med energi och "understundom hårda nypor" försökte borgmästare Hallström att hålla ordning, i det som han tyckte bråkiga samhället. Eskilstuna genomgick under den här tiden en revolutionerande förändring från hantverksstad till verkstadsindustriort. Hans maka **Albertina Elisabeth Amanda Dybeck** var syster till **Richard Dybeck**, som skrev texten till Sveriges nationalsång "Du gamla du fria". Borgmästarparets dotter, **Amanda Kerfstedt**, har i sitt författarskap bland annat berättat mycket om Eskilstuna och sina föräldrar.

Jeanette Zetterberg (1782 – 1867) (född Sundin) föddes i Eskilstuna som dotter till en av stadens borgare. År 1813 gifte hon sig med **Christoffer Zetterberg** och tillsammans drev de en framgångsrik smides- och affärsrörelse. När maken dog sålde Jeanette företagen och levde som en mycket förmögen änka. Men istället för att luta sig tillbaka och "leva det goda livet" fyllde hon sina dagar med välgörenhetsarbete för fattiga, barn och vuxna. Vid sin död var Jeanette en mycket välkänd och omtyckt kvinna. I sitt testamente skänkte hon stora summor till välgörande ändamål, bland annat 80 000 kronor i dåtidens pengavärde, till en kyrka som skulle stå på den norra sidan av ån. År 1929 invigdes Klosters kyrka.

Theofron Munktel (1805-1887) var en industriman och föregångare inom svensk verkstadsindustri. 17 år gammal började han arbeta på Kungliga Myntverket i Stockholm. 1832 grundade Munktel en mekanisk verkstad som senare blev Munktel Mekaniska Verkstad AB (uppgick 1932 i AB Bolinder Munktel). Under hans ledning tillverkades bland annat: Sveriges första mekaniska vävstol, slättermaskinen och lokomotiv. Munktel månade om sina anställda och engagerade sig i utbildningsfrågor. För att motverka den tidens superi anlade han ett ölbryggeri och alla som lovade sluta med brännvin fick gratis öl på arbetstid. Munktel hade ett högt anseende såväl i Sverige som utomlands. Han var bland annat ledamot av Vetenskapssakademien och hedersledamot av Lantbruksakademien.

Victor Mossberg (1839 – 1910), läkare. Mossberg var en man som ivrigt verkade för medborgarnas hälsa och trivsel. Dels i sin roll som stads och provinsialläkare men han var också med och bildade Eskilstuna trädplanteringssällskap och att uppföra ett kallbadhus vid Nybron. Under sitt ordförandeskap i trädplaneringssällskapet var han bland annat med om att anlägga Hamnparken. Mossbergs genuina intresse för planteringar i olika former kanske möjligen kom från hans pappa, lantmätare **Fredrik Forsberg** som var med och planlade utformningen av Klosterkyrkogården.

KRAFTTAG KONFIRMATION

En erfarenhet för och om livet – helt gratis

Varför händer onda saker i världen? Kan jag alltid vara mig själv? Vad ska jag bli i framtiden? Du är inte ensam om att fundera över livet. Varje år väljer omkring 30 000 tonåringar att konfirmeras i Svenska kyrkan. Konfirmation handlar om Gud, livet och det du tycker är viktigt.

Vissa är troende när de börjar sin konfirmationstid. Några kommer på att de är det under konfirmationen. Andra gör det inte alls. Målet är att du ska lämna konfirmationstiden med en massa nya erfarenheter. Att konfirmera sig är en upplevelse man bara får en gång i livet!

På svenskakyrkan.se/eskilstuna/konfirmation kan du läsa om alla konfirmandgrupper i Eskilstuna och också skicka in din anmälan.

Häng med på ungdomsutflykter

Är din sommar fullspäckad med aktiviteter eller finns det utrymme för lite mer? Följ med på våra utflykter – de är helt gratis. Vi träffas utomhus på olika platser i Eskilstuna och lär känna varandra. Ett gyllene tillfälle att göra något extra av sommaren.

MINIGOLF I VILSTA

19 juni kl. 13.00–17.00

PARKEN ZOO

26 juni kl. 13.00–17.00

FRISBEEGOLF OCH ANNAT SKOJ I VILSTA

3 juli kl. 13.00– 17.00

BAD OCH UMGÄNGE I SUNDBYHOLM

10 juli kl. 13.00–17.00

Utflykterna är för dig som är 15–30 år. Aktiviteterna är gratis, men du kan behöva ta dig till platsen själv och ta med eget fika/mat. Anmäl dig till Pia Wikström eller Sofi Saukko senast måndagen innan utflykten.

Pia Wikström 073-773 56 68

Sofi Saukko 073-773 56 67

Namn: Magnus Andersson

Yrke: Pedagog

Vad får man inte missa i sommar?

Under sommaren har vi grillkvällar vid fyra tillfällen under juni och juli för ungdomar och unga vuxna. De tycker jag absolut att man ska komma till! För den äventyrslystna mellan 15 – 30 år finns det möjlighet att följa med på utflykter. Vi kommer bland annat att spela minigolf, besöka Parken Zoo och åka till Sundbyholm. Missa inte det!

Namn: Richard McGovern

Yrke: Organist

Vad får man inte missa i sommar?

Två konserter i Eskilstuna församling. Den första i Fors kyrka söndag 29 juli kl. 17.00. Då spelas populär orgelmusik, från barock till nyskrivet. Det ni verkligen inte får missa är orgelafton med Christopher Herrick fredag 17 augusti kl. 16.00 i Klosters kyrka. Den världsberömda organisten gästas med ett makalöst program.

5 SNABBA

Vi har frågat fem medarbetare om saker ni inte får missa i sommar.

Namn: Krister Bäck

Yrke: Vaktmästare

Vad får man inte missa i sommar?

Sommarcaféet och mässa och lunch i Fors församlingshem, sommarmusiken och historievandring i Fors kyrka.

Namn: Jenny Ludvigson

Yrke: Präst

Vad får man inte missa i sommar?

Minns du när du konfirmerades? Är det så även idag? Kom och upplev en konfirmationsmässa i Klosters kyrka söndagen den 8 juli kl 11. Sommaren för mig, och för många andra, innebär en tid av återhämtning och fest. Sommaren förknippar jag med dop och bröllop, fester som lämnar avtryck och intryck resten av våra liv. "Vinden blåser vart den vill, och du hör den blåsa, men vet inte varifrån den kommer eller vart den far". Låt anden svepa in i ditt liv. Ung som gammal och allt däremellan, det finns möjligheter för dop. Gör din dag till en festdag.

Namn: Malin Lindström

Yrke: Församlingschef Västra Rekarne

Vad får man inte missa i sommar?

Besök gärna sommarkyrkorna här ute i Västra Rekarne! Här träffar du några av våra ideella medarbetare som brinner extra för "sin" kyrka. Passa på att få lite kaffe och hembakt och stanna gärna på gudstjänsterna, de lekmanaledda andakterna eller varför inte Musik i sommarkväll? Och har du idéer, tankar som du skulle vilja förverkliga i kyrkans regi, tveka inte att prata med oss!

JA!

Går du i giftastankar? Ett bröllop kan ta tid att planera och det är mycket att tänka på. Vi hjälper dig gärna en bit på vägen.

Att gifta sig är ett sätt att offentligt säga ja till varandra och ett liv tillsammans. Vigselakten är en symbolhandling, där ni som par lovar att ni vill älska och satsa helhjärtat på varandra hela livet.

Det kostar inget att gifta sig i Svenska kyrkan, men åtminstone den ena partern måste vara eller bli medlem. Innan vigseln måste ni ha en godkänd hindersprövning.

När det är dags att boka kyrka och präst kontaktar du Eskilstuna pastorat. I ett första samtal bokar ni ett datum, en kyrka och präst. Prästen kommer sedan att kontakta er för vidare planering av vigselgudstjänsten. Vigselsamtalet är till för att ni ska få sätta er prägel på vigseln. Ni bestämmer vilka texter som ska läsas, hur löftena ska låta, vem som gör vad och när. För prästen blir samtalet dessutom ett sätt att lära känna er.

Klädsel väljer du självklart själv, men vet du om att du kan glänsa lite extra i en av våra vackra brudkronor? Lån av brudkrona är helt gratis vid vigsel i pastoratets kyrkor.

KONTAKT BOKNING AV VIGSEL

Telefon: 016-40 33 750

Mejl: eskilstuna.bokning@svenskakyrkan.se

RING

Vigselringen är en sluten cirkel och det är en urgammal symbol för evighet och eviga förbund. Prästen läser en bön över ringen och brudparet håller gemensamt i den medan de uttalar sina löften till varandra.

BRUDKLÄNNING

Den vita brudklänningen slog igenom på bred front i början av 1900-talet och symboliserade oskuld. Dessförinnan bar bruden oftast en svart klänning, som även fungerade vid andra högtider.

BRUDSLÖJA

Brudslöjan var en tidigare en symbol för brudens oskuld.

BRUDKRONA

Traditionen att bära brudkrona går tillbaka till medeltiden. Den var en symbol för jungfru Maria, både som himmelsdrottning och som den kyska kvinnan.

RISKORN

I slutet av 1800-talet infördes seden att kasta ris eller sädeskorn över brudparet för att bringa fruktsamhet och rikedom till paret. Vill man kan man ersätta riset med konfetti, såpbubblor eller blomsterblad.

På www.svenskakyrkan.se/eskilstuna finns fler bilder och mer information om våra brudkronor.

Foto: Helena Karjalainen

Landslagsspelaren Knut Lensing (1896-1960) spelade större delen av sin fotbollskarriär (1911-1927) för IFK Eskilstuna. Sista året var han kapten för det svenska landslaget! År 1938 skänkte han och frun Ulla (1892-1951) denna brudkrona med facettslipade bergkristaller till dåvarande Kloster församling.

GLÄNS LITE EXTRA

Bär med dig en del av historien när du skapar din. Vi har brudkronor från 1700-talet fram till 2000-talet att låna ut till din stora dag. Att låna en brudkrona är helt gratis när du gifter dig i någon av pastoratets kyrkor. Meddela din präst under vigelsamtalet att du önskar låna en brudkrona till din stora dag.

Bakom skärmen

Kyrkan brukar säga att vi finns där för dig genom livets alla skeenden, alltid. Det gäller såklart också i ditt digitala liv. Även om mobiltelefonen ofta finns nära till hands är sommaren en tid då man kanske fokuserar lite mer på nuet. Men, allt som ofta åker telefonen upp i handen ändå och då har vi tips på var du kan träffa oss!

[Svenska kyrkan - Eskilstuna pastorat](#)

Även om takten saktar ner under sommaren fortsätter vi som vanligt att dela med oss av våra verksamheter. Vi lägger upp evenemang, aktiviteter, trevlig läsning och annat smått och gott.

Appen Kyrkan sätter barnen i centrum. Genom interaktiva lek- och spelmoment får barn i förskoleåldern möjlighet att upptäcka kyrkorummet och lära sig mer om Svenska kyrkans tro och traditioner. Appen är gratis att ladda ner och finns där appar finns.

[@eskilstunapastorat](#)

Följ oss på en svindlande resa i Eskilstuna pastorat. Här lyfter vi stort och smått.

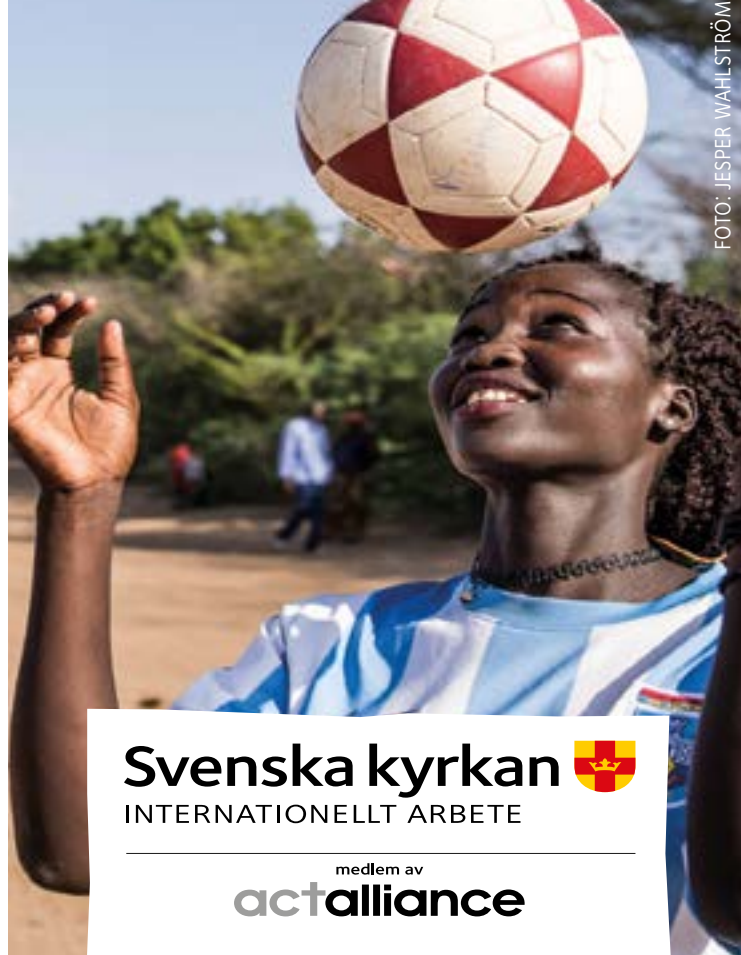
[#gåtillkällan](#)

I tider när rykten snabbt sprids på internet är det viktigt att kunna gå till källan och ta del av ursprungsinformationen. #gåtillkällan riktar sig till dig som vill ta reda på var Svenska kyrkan står i frågor där olika tolkningar eller missuppfattningar har spridits. Det kan gälla förhållandet till andra religioner, förhållandet till samhället eller vår egna kristna tro. Välkommen och tack för att du väljer att gå till källan.

NÄR FOTBOLLEN BLIR LIVSVIKTIG

För barn och ungdomar på flykt betyder fotbollen glädje, gemenskap och hopp i en värld av oro och utsatthet.

**Din gåva ger livskraft.
Swisha till 9001223.**

Svenska kyrkan
INTERNATIONELLT ARBETE

medlem av
actalliance

HÄR FINNS VI

Ansgarskyrkan, Hjärnegatan 1, 632 30 Eskilstuna
Bergagården, Ringvägen 2 Alberga
Fors kyrka, Kyrkogatan 16, 632 20 Eskilstuna
Fors församlingshem, Nygatan 1, 632 20 Eskilstuna
Gillberga kyrka, Skricksta, 635 13, Eskilstuna
Gillberga församlingshem, Skricksta, 635 13 Eskilstuna
Klosters kyrka, Strandgatan, 633 41 Eskilstuna
Klosters församlingshem, Östra Storgatan 13, 633 42 Eskilstuna
Lista kyrka, 635 14 Eskilstuna
Lista Sockengård, 635 14 Eskilstuna
S:t Andreas kyrka, Vasavägen 42, 633 58 Eskilstuna
S:t Pauli kyrka, Långbergsgatan 14, 633 53 Eskilstuna
Tomaskyrkan, Stenby Centrum 4, 632 34 Eskilstuna
Västermo kyrka, 640 40 Eskilstuna
Klockargården, Lista Klockargården, 635 14 Eskilstuna
Öja kyrka, 64040 Stora Sundby

Klosterkyrkogården, Uttermarksgatan 3, 633 41 Eskilstuna
S:t Eskils kyrkogård, Åsbyvägen 18, 632 22 Eskilstuna
Ljusets kapell, Åsbyvägen 18, 632 22 Eskilstuna
Stillhetens kapell, Åsbyvägen 18, 632 22 Eskilstuna
Värhulta kapell, 73293 Arboga

SOMMARENS ÖPPETTIDER

Under vecka 24-36 har Eskilstuna pastorat avvikande öppettider.

Klosters kyrka, dagligen 10.00-17.30
Fors kyrka, dagligen 09.00-16.00

Övriga kyrkor och församlingshem har öppettider när det bedrivs verksamhet i lokalen.
Besök www.svenskakyrkan.se/eskilstuna/ kalender för att se exakta tider och datum.

Öppettider sommarkyrkor

LISTA KYRKA

24 - 7 juli 13:00. Invigning 24 juni 14:00.

VÄSTERMO KYRKA

8 - 14 juli 13:00. Invigning 8 juli 10:00.

ÖJA KYRKA

15 - 21 juli 13:00. Invigning 15 juli 14:00

GILLBERGA KYRKA

22 - 28 juli 13:00. Invigning 22 juli 14:00

GÖR SKILLNAD I ESKILSTUNA

Ett medlemskap i Svenska kyrkan - Eskilstuna pastorat bidrar till mycket gott i Eskilstuna. Vi är en mötesplats för många, hjälper människor i sorg och utsatthet och ger ekonomiskt stöd till behövande. Det är bara en liten, men ack så viktig del i det arbete vi gör.

Du kan bli medlem och läsa mer på svenskakyrkan.se/eskilstuna

Hoppas att du har haft en trevlig läsning och fått massor av tips och idéer om ställen att besöka om du vill hänga med oss i sommar.

Är det något du saknar hittar du det med största sannolikhet på svenskakyrkan.se/eskilstuna.

Om du vill vet mer om oss, vad vi gör och vad vi kommer att göra framöver tycker vi att du ska anmäla dig till vårt nyhetsbrev. Länken till det hittar du på [vår hemsida](#).